

ΑΠΟ ΤΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΚΑΝΑΡΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΙΡΑΤΑΙ

Ἡ Θάσος λημέρι τῶν κουρσάρων. Μιά οικογενειακὴ τραγωδία. Ὁ λῆθος Φενιάς. Ὁ Κανάρης στὰ Δαιμονονήσια. Μιά νυχτερινὴ πεζομαχία στὸ Πιπέρι. Οἱ πειρατὰι στὸ Ἅγιον Ὅρος. Μέχρι στὰ δάση τοῦ Ἄθω. Ὁ Μακρῆς καὶ ὁ Καρπερούλης. Μιά ἐπιτικὴ καταδίωξις κ.λ.π.

Ἡ νῆσος Θάσος—ποῦ βρίσκεται ἀπέναντι τῆς Μακεδονικῆς παραλίας, ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος—στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας ἦταν λημέρι τῶν ἀγιοταύρων πειρατῶν τοῦ Αἰγαίου. Γιὰ τίς πειρατικὰς ἐξέλιξεις ἐπιδρομῆς ἀκόμη καὶ σήμερα λέγονται πολλὰ στὸ νησί. Ὁ ὀδοιπόρος, ποῦ ἐκινῶντας ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς Θάσου πηγαίνει στὴ θάλασσά Παναγία, θὰ συναντήσει στὸ δρόμο του μιὰ τοποθεσία ποῦ λέγεται Γυναικιά. Ἄλλοτε σφύζονταν στὸ μέρος αὐτὸ γάτος ἀπὸ ἕνα γιγάντιο πεῖζο, ἕνα ἐπιτύμβιο ἀνάγλυφο ποῦ παρίστανε γυναικὰ μὲ παιδί στὴν ἀγκαλιά της. Οἱ ντόπιοι διηγόνταν ὅτι Μαλτέζοι κουρσάροι ἐβγήσαν γάτος στὸν λιμένα. Τότε ἡ γυναίκα αἰτῆ ἄραξε τὸ παιδί της καὶ γιὰ ν' ἀποφύγῃ τοὺς πειρατὰς θέλησε νὰ τοῦξῃ τὰ βουνά. Οἱ πειρατὰι ὅμως τὴν καταδίωξαν καὶ ὅταν εἶδε ὅτι ἐκινδύνεσε νὰ πιασθῇ, κροσσάλεσε τὸ Θεὸ καὶ τὴν ἐμαρμάρωσε. Ἔτσι διεσώθη τὸ ἀνάγλυφό της...

Ἐνα χωριὸ τῆς Θάσου, ὁ Θεολόγος, ἂν καὶ βρισκεται ἀνάμεσα στὰ βουνά, καὶ ἀπέχει δύο ὄρες ἀπὸ τὴ θάλασσα, ἐτραβῆξε πολλὰ ἀπὸ τοὺς κουρσάρους. Ἀναφέρεται ὅτι στὸ χωριὸ αὐτὸ ἤλθον καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι, οἱ ὁποῖοι ἐβασάνισαν τοὺς Χριστιανούς. Κάποτε, μερικοὶ Τοῦρκοι ἐξέλεσαν μιὰ χριστιανοπούλα, ἕνα ἀπὸ τὰ ὀμορφότερα κορίτσια τοῦ χωριοῦ. Τ' ἀδέσφορα της ἤθελαν νὰ ἐκδικηθοῦν γιὰ τὴν προσβολή, ἀλλὰ δὲν μπόρουν. Ἐξέλεσαν λοιπὸν Μαλτέζους πειρατὰς, οἱ ὁποῖοι βγήσαν τὴν νύχτα στὸ νησί καὶ ἐσκότωσαν ὅλους τοὺς Ὀθωμανοὺς τοῦ χωριοῦ. Στὸ μεταῦ μερικοὶ ἀπ' τοὺς Ὀθωμανοὺς κατέφυγαν σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς παλινοὺς πύργους τοῦ χωριοῦ καὶ κλεισθήσαν μέσα. Ἄλλ' οἱ Μαλτέζοι τοὺς ἐπολιοῦσαν καὶ τοὺς ἐσφαζαν. Ἐπειτα ἐληλάτησαν τὰ σπιτία τους καὶ τέλος τὰ ἔναψαν. Μόλις ὅμως οἱ πειρατὰι ἐφυγαν ἀπὸ τῆς Θάσου, ἐφθάσαν Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Καβάλα ν' ἐσφαζαν ὅλους τοὺς χριστιανούς τοῦ Θεολόγου.

Μιά ἄλλη παράδοσις ἀναφέρεται στὰ ῥεῖπια μιὰς μικρῆς ἐκκλησίας ποῦ βρίσκεται σ' ἕνα ὄψωμα πολλὸ ἀπόκρημνο, στὴ Φκιαριά. Λιηγοῦνται ὅτι πρὶν ῥεπεισθῆ ἡ ἐκκλησία, ἐγίνονταν ἐκεῖ κάθε χρόνο μεγάλη Πανηγύρις. Κάποτε λοιπὸν ἐπέδραμαν πειρατὰι καὶ συνέλαβαν χίλιους λαυνησιοτάς. Σπώνοντάς τους σὰν πρόβατα, τοὺς ἐξέλεσαν στὰ λεγόμενα «Παλιμάντρια», ὅπου—καθὸς ἴστωρεῖ ὁ πειρηγητὴς Κάνης—τοὺς ἐσφαζαν ὅλους, ξαπλώνοντας τους ἕναν-ἕναν ἐπάνω σ' ἕνα λιθάρι. Καὶ τὸ λιθάρι αὐτὸ τῆς σφαγῆς ὀνομάζεται καὶ σήμερα «Φορμάς» καὶ δείχνεται ἀπὸ τοὺς Θασινοὺς μὲ τρόπο...

Στὰ νεότερα χρόνια, ἡ Θάσος ἐξακολουθοῦσε νὰ ὑποφέρει ἀπὸ τοὺς πειρατὰς. Ὁ ἱστορικὸς κ. Π. Κοντογιάννης μᾶς πληροφορεῖ ὅτι μιὰ θρασυτάτη πειρατικὴ συμμορία μὲ πολλὰ πλοία ἐλυμαίνετο δύο ὀλόκληρα χρόνια ἀπὸ τὸ 1837 ἕως τὸ 1839, τὸ Ὀρακινὸ Πέλαγος καὶ τὸ Ὀρακινὸ Κόλπο. Ἡ συμμορία αὐτὴ εἶχε ἐγκατασταθεῖ μονίμως στὰ ἔρημα Δαιμονονήσια, ἀνατολικὰ τῆς Σινιάθου. Ὁ «Αἶον» τοῦ Φιλήμονος, ποῦ ἀντιπολιτεύονταν τὴν Κυβέρνησι, τῆς 26ης Ἀπριλίου 1839 :

Ἡ ὀλέθουσι καὶ βασιαντικὴ πειρατικὰ δὲν ἐξέλειπει ἀπὸ τὰς βορείουσι Σποράδας διὰ τὰ καταδειχθῆ οὔτω ἡ ἀνικανότης τῶν πολεμικῶν πλοίων τῆς Ἑλλάδος.

Λίγες ἡμέρες ὕστερ' ἀπὸ τίς κατηγορίες αὐτὲς ἐναντίον τοῦ Πολεμιστοῦ Ναυτικοῦ, ἔβαστατέρας ἐναντίον τῶν πειρατῶν «ὁ ἀρχηγὸς τῆς κατὰ τὸ Αἰγαίου βασιλικῆς ναυτικῆς Μοίρας Κωνσταντῖνος Κανάρης, ὁ ἐνδοξὸς πυρπολητὴς.

Ὁ Κανάρης εἶχε ὡς ναυαρχίδα τὸ νότιο «Γλαῦκος», εἶχε δὲ μαζὶ του καὶ τρεῖς κανονιοφόρους. Τίς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Μαΐου ἡ Μοῖρα ἔκανε περιπολίαις μεταξὺ Σποράδων καὶ Ἁγίου Ὁρους. Στὴ 6 Μαΐου, κοντὰ στὸ νησί τῆς Πιπέρι συνέλαβε τὸν ἀρχιπειρατικὸν Κώστα Συναῖ Νάτζκα μὲ δύο ἄλλους καὶ τὸν κερὰ τῆς του, ποῦ τὸν εἶχαν τραβῆξει ἔξω, σὲ μιὰ ἔρημη ἀερογαλιά. Ὁ Νάτζκας εἶχε δὲ καταφύγει στὸ μοναστήρι τοῦ Πιπεριοῦ, γιὰ νὰ γιαιρέψῃ μὲ πλληγὸν του. Ὅταν ἄρχισε ἡ καταδίωξις τῶν πειρατῶν οἱ καλόγηροι τὸν ἐφυγάδισαν μαζὶ μὲ τοὺς συντρόφους του στὸ δάσος ὅπου τὸ ἀποβατικὸ ἀπόστασμα τοῦ Κανάρη τοὺς ἐκόνωλεσε στὴ 6 τοῦ μηνὸς καὶ τοὺς ἀνάγκασε νὰ παραδοθοῦν.

Στὴ 8 Μαΐου ἕνα πειρατικὸ πλοῖο φάνηκε νάρχεται ἀπὸ Βορρὰ κατὰ τὸ Πιπέρι. Ὁ «Γλαῦκος» τὸ ἄρχισε στὴς κανονίαις καὶ τὸ ἀνάγκασε νὰ παραδοθῆ μαζὶ μὲ τοὺς ἀρχηγούς Γ. Μακρῆ, Ἰω. Καμαρούλη, πέντε πειρατὰς καὶ δύο ναῦτες.

Στὴ 11 Μαΐου ὁ Κανάρης μὲ τὸ στολιστὸ του φθάνει στὸ Ἅγιον Ὅρος. Οἱ πειρατὰι, καταδιωκόμενοι, εἶχαν καταφύγει στὰ Καρποαλίβια τοῦ Ἁγίου Ὁρους, 40 τὸν ἀριθμὸν, ἀρματομένοι

σὸν ἀστακοὶ. Ὁλόκληρο στοάτευμα !.. Ἐννοεῖται ὅτι αἶνα γίνηκε γνωστὸ ὅτι ἡ μεγάλη πειρατικὴ συμμορία, γιὰ νὰ γλυτώσῃ τὴν κατὰ θάλασσαν καταδίωξι, ἐγκατέλειπε τὰ καοῖβια της καὶ ἀπεβιβάσθη στὸ Ἅγιον Ὅρος, κινεῖς καλόγηρος δὲν ἐτολμοῦσε ν' ἀφήσῃ τὸ μοναστήρι του καὶ νὰ βγῇ ἔξω. Φόβος καὶ τρέμος παντοῦ ! Ἄλλὰ ἡ ἀγωνία αὐτὴ τῶν μοναχῶν δὲ ἐβράτηε πολὺ γιὰ τὰ γεγονότα ἐξουλήχτηκαν οραδαίως :

Οἱ πειρατὰι εἶχαν ἀφήσει στὸ Πιπέρι μερικοὺς συντρόφους τῶν λαβόμενων κ' ἐλπίζαν ὅτι, τὴ νύχτα θὰ μπόρουν νὰ τοὺς παραλάβουν ἀπὸ κει χωρὶς νὰ γίνουιν ἀντιληπτοί. Ἄλλ' ὁ Κανάρης τοὺς ἐσθησε καρτεροί, καὶ ἄνοιξε μαζὶ τὸν μάχη. Ὅταν οἱ πειρατὰι ἐβγήσαν στὴν ἐρηρὰ κ' ἐπροχώρησαν στὰ μέσα τοῦ Πιπεριοῦ, βόδθησαν ἄσφρα ἀντιμέτωποι πενήντα Ἑλλήνων πειζοναυτῶν, Ὑδραίων καὶ Ψαριανῶν. Ἡ νύχτα ἦταν ἄγρια, χωρὶς φεγγάρι. Οἱ βροντοὶ τῶν τουφεκιῶν, οἱ ἀλαλαγοὶ τῶν κουρσάρων, τὰ στρατιωτικὰ προεγγυατα, εἶδαν πλῆρη εἰκόνα πεζομαχίας. Οἱ πειρατὰι κατάλαβαν γρήγορα ὅτι μόνον στὰ πλοία τους ἐπολεε νὰ ζητήσου τὴν σωτηρία. Μαχόμενοι λοιπὸν πισσοδρομοῦσαν στὴ θάλασσα. Ἄλλὰ μόνον τὸ ἕνα τέτατο ἀπ' αὐτοὺς κατόρθωσε νὰ φτάσῃ, μετὰ λυσιπώδη καταδίωξι σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πλοία. Ἐτήθησαν μέσα καὶ γάθηναν στὸ σκοτάδι, ἔχοντες ὄχιον τὸν ἄνεμο. Οἱ ἄλλοι κοίτονταν σκοτεινοὶ στοὺς βράχους τοῦ Πιπεριοῦ. Οἱ διαφυγόντες δώδεκα ὄλοι-ὄλοι κατόρθωσαν ν' ἀποβιβασθοῦν σ' ἕναν ἀπόκρημνον ὄρειο, κατὰ ἀπὸ ἕνα θαλάσσιο βράχο τοῦ ἀρρωστηριοῦ Ἄθω, ἔχοντες μαζὶ τους καὶ δύο τοιλορητάτους ἀρχηγούς τους.

Ὁ Κανάρης ἔμαθε ποῦ ἀπεβιβάσθησαν οἱ δώδεκα αὐτοὶ πειρατὰι καὶ ἀνήγγειλε ἀμέσως τὸ γεγονός στὴ Σύναξι τῶν Καρῶν (τῆ Λοιζήσι τοῦ Ἁγίου Ὁρους). Ἐλήφθησαν τότε τὰ κατάλληλα μέτρα γιὰ νὰ μὴ μπόρουν οἱ πειρατὰι νὰ διαφύγουν οὔτε ἀπὸ τὴν ἐρηρὰ οὔτε ἀπὸ τὴν θάλασσα. Πρὸς τοῦτο κατέστησαν ἄχρηστα ὅλα τὰ πλοία τῶν μοναστηριῶν. Τὰ τρίτησαν δηλαδὴ καὶ τὰ βούλιασαν. Κατόπιν στὸν ἰσθμὸ τῆς χερσονήσου ἐτοποθετήθησαν ἀσθετοὶ ἄνδρες γιὰ νὰ ἐπιδοῦσαν τοὺς πειρατὰς νὰ μποῦν στὴ Χαλκιδική. Ἐπὶ πλὴν ἀφοῦ ἐπρονομοποιήθη καὶ ὁ Πασσῆς τῆς Θεσσαλονίκης νὰ στείλῃ στρατὸ, ἄρχισε ἡ ἐπίμνη καταδίωξις τῶν πειρατῶν.

Δὲν ἦταν διὰς εὖλοιο νὰ τοὺς ἀνακαλύψουν μέσα στὰ πνευτότατα δάση καὶ τίς χωράδες τοῦ Ἄθω. Οἱ δίκωται τὸν «εἶτε ἀπὸ συμπάθειαι» λέγει ὁ ἱστορικὸς, εἶτε γιατί ἐφρόνταν τὴν ἀπελιπιμένη ἀντίστασι τῶν πειρατῶν καὶ τὸν ἐξαιρετὸ ὀπλισμὸ τους, περιορίζοντο μόνον νὰ φρονοῦν τὰ μονοπάτια ποῦ φέρονον ἀπὸ τὸ ἕνα μοναστήρι στὸ ἄλλο. Καὶ ὅπως ἦταν ἐπιόμενο, κατὰ τίς πρῶτες μέρες, φόβος μέγας ἐπεκράτησε μεταξὺ τῶν καλόγηρων.

Στὴν ἀρχή, ὅλοι ἐνόμιζαν ὅτι οἱ πειρατὰι, μὴ ἔχοντες τράφιμα θ' ἀναγκάζονταν νὰ παραδοθοῦν ἄνευ ὄρων. Ἔστειλαν λοιπὸν ἄνθρωπο νὰ τοὺς βρῇ στὰ δάση καὶ νὰ τοὺς προτείνῃ νὰ παραδοθοῦν μὲ ὄρους πολὺ ἐλαφροῦς, γιὰ ν' ἀποφρυχθῇ ἡ αἰματοχυσία. Ἄλλ' ἡ διαπραγματευσίαις ἀπέτυχαν. Ἐξαιρωβώθηκε δὲ ὅτι οἱ πειρατὰι ἐπήγνυαν τὴ νύχτα πότε στὸ ἕνα κελλὶ καὶ πότε στὸ ἄλλο, ὄχι βέβαια γιὰ νὰ ληστεύουν τοὺς φτωχοὺς ἐρημίτες, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιλάβουσι τὴν χριστιανικὴ τους ἀγάπη. Οἱ καλόγηροι, ἄλλοι ἀπὸ συμπάθειαι καὶ ἄλλοι ἀπὸ φόβο, εἶδαν στοὺς πειρατὰς διάφορες πληροφορίες γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν. Φυσικὰ δὲ τοὺς ἐπρομήθησαν καὶ τράφιμα.

Ἔτσι οἱ καταδιωκόμενοι πειρατὰι δὲν ἐστεροῦντο τίποτα καὶ ἐλπίζαν ὅτι θὰ μπόρουν νὰ γλυσπῶσουν καὶ νὰ φύγουν ἐπὶν θὰ ἐχαλαρώνετο ἡ ἐναντίον των δραστηρία καταδίωξις. Ἐπαύσαν νὰ παρόντων στὴν Μακεδονία. Καὶ θὰ τὸ κατόρθωσαν ἀπὸ ἴσως ἂν ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς τοῦ Ἁγίου Ὁρους (ἡ φρουρὰ ἀπαιτεῖτο ἀπὸ τὸ Τουρκαλβανό) δὲν ἐπεδίωξε νὰ διακριθῇ μὲ τὴν σὺλληψι ἢ τὴν καταστροφή τῶν πειρατῶν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς φρουρᾶς αὐτῆς ἀπεφάσισε νὰ βάλῃ σὲ ἐνέργεια τὴ συνηθισμένη τακτικὴ τῶν κλεφτῶν.

Λέταξε λοιπὸν κ' ἐκράφησαν μερικοὶ στρατιωτῆς στὸ μονοπάτι ποῦ φέρεται ἀπὸ τὴ Μεγάλη Λαίνα στὴ σπητὴ τῆς Ἁγίας Ἄννας, χωρὶς νὰ παρατηρηθοῦν ἀπὸ κανένα. Τὸ καρτεροί τους τὸ ἐσθησαν στοὺς βράχους, σ' ἕνα ἄγριο φαράγγι, τὸ ὁποῖον σὲ ἀρκετὴ ἔκτασι ἐδέσποξε τοῦ μονοπατιοῦ. Κοντὰ ἐκεῖ, σύμφωνα μὲ τίς πληροφορίες ποῦ εἶχαν, βρισκόταν τὸ καταφύγιον τῶν πειρατῶν. Κάπου ἐκεῖ ἀνέβλυξε μιὰ νερομάρα, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν αἰσούρα θὰ ἐπήγνυαν νὰ πάρουν νερὸ οἱ πειρατὰι. Καὶ τοὺς παραμόνευαν ὅπως ὁ κυνηγὸς παραμονεῖσι τὸ ἐλάφι στὴν πηγή ποῦ πηγαίνει νὰ

Ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης

ἔγραψε στὸ φύλλο

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Ο ΕΓΚΡ... ΒΙΟΛΟΝΙΣΤΑΣ !

Έσχετε τί θά πη γαλλικά, «Βιολόν ντ' Έγχο» — «Βιολί» δηλ. του Έγχο». Με την έκφραση αυτή, οι γάλλοι έννοούν την άδυναμία που έχει, καμιά φορά, ένας καλλιτέχνης να εμφανίζεται σφ διαφορετικό κλάδο της τέχνης από αυτόν στον όποιο ασχολείται κυρίως και που τον έχει δοξάσει. Η φράσις δέ «Βιολί του Έγχο» προήλθεν από το ότι, καθώς είνε γνωστό κι' από την ιστορία, ο μέγας ζωγράφος Έγχο έπαιξε στις ώρες της σχολής του, και βιολί.

Είχε δέ την άδυναμία να θεωρή τον εαυτό του μεγαλύτερο ως... βιολονίστα παρά ως ζωγράφο! Και όμως οι μόν ζωγράφοι του πίνακες θεωρούνται και σήμερα άξιμη προϊόντα μεγαλοφυΐας, ένως, καθώς αναφέρουν τουλάχιστον μερικοί χρονογράφοι της εποχής, το βιολί του δέν άξιζε και πολλά πράγματα.

Τελυταίως, έντοιοις, άνευρέθη ένα νέο «ντοζουμίντο», το όποτον άποδεικνύει, ότι ή έως τώρα επιζωοτούσα γνώμη για το βιολί του Έγχο...δέν είνε ή όρθή! Πρόκειται περί μις επιστολής του μέγαλου μουσουρού Λίστ, άπευθυνμένης στον έπίσημο διάσημο σύγγρο του μουσουρού Μπερλιόζ, και ή όποια πιστοποιεί ότι ο Έγχο, δέν ήτο μόνον μέγας ζωγράφος, αλλά και εμπνευσμένος μουσικός.

Ο Λίστ, στο γράμμα του αυτό, περιγράφει μιά έπίσκεψη που έκανε στον Έγχο. Μεταξύ άλλων δέ, γράφει και τέ έξης :

«...Τό βράδυ, άπό έμισάμις επί ώρες καθιμένοι κάτω από τό δέντρο της Βίλλας Μεντιός· και συζητάμε για όλα τά φλέγοντα ζητήματα της τέχνης, έγυράσε σιό σλίτι του. Έπηρεασμένος από μιά από τή ανήγησή μας, παύσαμε τον Έγχο έως τό μέγαλο πιάνο, που ήταν άνοχημένο έμπρός μας και τού είπα δείχνόντας τον τό βιολί του :

— Έλάτε, μαιτό... Μην ξεχνάμε και τή αγαπημένη μας μουσική... Σας προμηνεί το βιολί σας... Η ομοιότητα σέ-λά-μυρός» στενοχωρείται, άνοχημένη, έτσι έπάνω στο πιάνο... Ας άρχίσουμε λοιπόν...

«Ω! Έάν τόν άκούγες τότε! Με πόσην θεομορφικήν εύλάβειαν άπέδιδε τήν μουσικήν τού Μπετόβεν!... Με τί δεισιφροσύνη, και πόσον ένθουσιασμό μαζί, μεταγυρίζεται τό δόξαο! Τι εύκολία, τί λεαιότης παιζήματος!...

Σέ μιά στιγμή, δέν πρόσεχα να κοιτηθώ, κι' έπεσα στην αγαλιά του... Κι' αυτός, σγχαμένος, με άγκάλιασε, τρέμοντας άκόμη από τόν πρικό της μουσικής!...

Ο ΖΩΡΖ ΦΕΨ'ΝΤΩ ΚΑΙ Η ΠΡΕΜΙΕΡΕΣ

Ο μέγας γάλλος κωμωδιογράφος Ζωρζ ΦεΨντώ συνήθιζε να λέη:

- Δέν πηγαίνω ποτέ στις «πρεμιέρες» έργων φίλων μου!...
- Και γιατί, μαιτό; τόν ερώτησε κάποιος.
- Άπλούστατα, φίλε μου: Γιατί, όταν μόν το έργο είνε καλό, στενοχωριέμαι... Όταν δέ είνε καλό...μει στενοχωρεί!

Ξεδιηγήσθ.

Τήν άλλη μέρα, οι πειρατάι πήγαν πράγματι στην πηγή. Οι στρατιώτες, κρυμμένοι μέσα στους θάμνους, τους έφωσαν μιά μπαταρία. Μερικοί από τους πειρατάς έπεσαν, οι άλλοι υπεχώρησαν τρέχοντες και έχάθησαν.

Οι στρατιώτες, έβρισαν τά κεφάλια των σποτομένων και τά έστειλαν θριαμβευτικώς στη Θεσσαλονίκη και ο άρχηγός της Φρουράς, περμιένοντας τόν προβιτισμό τους, δέν είχε πιά κανένα ένδιαφέρον για τους άλλους πειρατάς που διέφυγαν.

Στό μεταξύ ή έξοπλισμένη βάρκις της Έλληνικής Μοίρας συνέλαβαν κ' ένα άλλο πειρατικό πλοίο. Μέσα σ' αυτό βρισκονταν δέκα δυστυχισμένοι Ζαχοριανοί, αιχμάλωτοι κ' ένας Όθωμανός, άπελευθερωθέντες άμέσως ενώ έπεριμενοντο να φθάσουν τήν άλλη μέρα της άπελευθερώσεως των τά λότρα, 22 χιλιάδες γρόσια στη Λάφυη, τό έπίνειον του Άθω.

Με τά τρία πειρατικά πλοία, που συνέλαβε ο Κωνσταντίνος Κανάρης, με τους 15 άνδερδομένους πειρατάς, με τους 10 άπολυτρωθέντες αιχμάλωτους και με τά πλοία της Μοίρας του, έπλευσε στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης λίγες ήμέρες ύστερ' από τά συμβάντα αυτά, τήν πρώτη Ιουνίου 1830. Ο μουσικός της Θεσσαλονίκης, Μουσταφάς Νουρή πασάς πριν φθάση άκόμη έκει ο Κανάρης, είχε στείλει στις 22 Μαΐου εύχαριστήριο έγγραφο στον Πρόξενο της Ελλάδος έν Θεσσαλονίκη Θ. Βαλλιάνο. Μεταξύ των άλλων, ο Νουρή πασάς έπληροφόρυσε τόν Πρόξενο ότι τρεις άλλοι πειρατάι, ο Κ. Βενετής και οι άδελφοί Γεώργιος και Άνδρέας Κανελιώτης έσοποτώθησαν από τους κατοίκους του Άγιού Όρους. Τους ύπολόπιον τούς είχαν έπίσης περιζώσει και ή καταστροφή τους ήταν οριστική.

Έτσι έκαθάρισε όποσδήποτε ο τόπος από τους έπιδρομείς αυτούς των θαλασών χάρης τριός στην επέμβαση και τήν δραστηριότητα του Κ. Κανάρη.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ

Αι θυσίαί των χωρών στας Ίνδίας. Πώς κείνουνται επί του τάφου του συζύγου των. Οι κατάδικαι εις θάνατον που ζητούν ως χέρι να τους έπιτραπή ν' αυτοκτονήσουν! Τά δώδεκα μαχαίρια. Η πεμπή. Το αυτεμαχαιρώμα!... Γιατί δέν πνίγηκε ο Ρουσσώ... Ήταν κρυθό το νερό!... Αυτοκτονία σκύλλων κλπ. κλπ.

Σέ όμοιμένες περιστάσεις ή αυτοκτονία θεωρείται από διαφόρους λαούς και ιδίως τους άπολιτίτους ως ύποχρεώσις ιερά, ως καθήκον. Στάς Ίνδίας π.χ., αί γήρες θεωρούν καθήκον των έπιβεβλημένο, για λόγους θρησκευτικούς, να πέσουν στη φωτιά και να καούν ζωντανές μετά τόν θάνατον τόν συζύγον των. Η σχετική παρά άνάπτυξη έν τωιαύτη περιπτώσει έπάνω στους τάφους των μεταστάντων συζύγων. Οι Άπόνοις, έπίσης, τρέφουν έξαιρετική ύπόληψη στην... «έθνική» τους να ποιήσε αυτοκτονία, τό «χα ρ α ζ ι ο ρ ι», που δέν είνε παρά τό κοινό φρικώδες και άποτρόπαιο έξοζίασμα!

Τέλος, οι Τούρκοι, μέχρι πρό όλίγων έτών άκόμη, έθεώρουν ως ύψιστη τιμή ή χρεματούν με τό σκονι που τους έστελνει επί τούτο ο Σουλτάνος!...

Στό Μαρμπό όταν κανείς έγκληματούσε και κατεδικάζετο σέ θάνατο, είχε άλλοτε τό δικαίωμα, να παρακαλέσθ τόν βασιλέα να μετατρέψη τήν ποινή του αυτή σέ... αυτοκτονία. Έξέφραζε, δηλαδή, τήν έπιθυμία, άντι να θανατωθή από τόν δήμο να τού επιτρέψουν ν'... αυτοκτονήση μόνος του, προσφερόμενος έτσι θυσία στο θεομό του Θεού της ιδιαιτέρας του λατρείας! Ο βασιλεύς στας περιπτώσεις αυτές εισίκοχη τήν παρατήρηση του «καταδίκου. Και τότε οι συγγενείς και οι φίλοι του ύπομνησαν αυτόχειρες τόν εμάθηζαν σέ μιά πολυθρόνα, τού έδιναν να κρατά στα χέρια του δώδεκα μαχαίρια και τόν προέφεραν έν τομπή σ' όλη τήν πόλη κραυγάζοντες και λέγοντες:

— «Ο γενναίος αυτός θα σκοτωθή μενος για νό δείξη τήν λατρεία του στον τάδε Θεό!...»

Η παράδοξη αυτή πομπή κατέληγε τέλος στον τόπο της εκτέλεσεως. Ο κατάδικος τότε έπαιρνε ένα μαχαίρι από τά δώδεκα, και φώναζε δυνατά:

— «Σκοτώνομαι για αγαπή του Θεού... κλπ. »

Συγγρόνος δέ έβρόχιζε τό μαχαίρι του στο μπράτσο του! Κατόπιν έπαιρνε άλλα μαχαίρι, και, έναλλάσσόμενος τήν ίδια φράση, τό έβρόχιζε στο άλλο τομπράτσο! Ύστερα άρπάζε τρίτο μαχαίρι, τό όποιον έβρόχιζε στην κοιλιά του!... Έξοζολοιούσε δέ μαχαρομένονος κατ' αυτόν τόν φρικώδη τρόπο έως ότου έπεφε νερός.

Τότε πλέον, οι συγγενείς του έτρέχαν, έφεραν τό πτώμα του και τό έκαμαν με κρανές χάρης και άγαλιάσεως!...

Ο μέγας φιλόσοφος Ντιντερό, είχε πάει κάποτε να έπισκεφθή τόν περίφημο έπίσης γάλλο φιλόσοφο Ρουσσώ, στο Μοντιερσενό. Ο Ρουσσώ για να περιποιηθή τόν φιλο και συνάδελφό του, άρχισε να τού δείχνη τις άξιοθαύτας τοποθεσίες της περιοχής του.

Τήν στιγμή που περνούσαν κοντά σέ μιά λίμνη, ο Ρουσσώ έγώρισε και είπε στον φίλο του:

— Να ένα μέρος, όπου έπεχείρησα καμιά είσοσαριά φορές να πέσω και να αυτοκτονήσω!

— Και γιατί δέν αυτοκτόνησε; τόν ερώτησε ο Ντιντερό, χωρίς να ταραχθή καθόλου.

Ο Ρουσσώ κατάλαχτος πρό της άπαθείας αυτής του φίλου τον στην άσχη δέν άπήνησε τίποτε. Μετ' όλίγων όμως τού είπε ειρωνικός κάπως:

— Μα... έβαζα τό χέρι μου στο νερό και τό εύφισσα...πολύ ζυθό!

Πρό όλίγων έτών, στην Άγγλία, έλαβε χώρα μιάν... αυτοκτονία σκύλλου! Μπορούσατε να τό φαντασθήτε αυτό: «Όχι βέβαια... Ίδου έν τούτοις, πώς περιγράφε τό πρωτοφανές αυτό γεγονός, τό Μόγγιη-Πίστ» της έπισης εκείνης:

— «Ο κακότηχο, αυτός σκύλλος άνηκε σέ κάποιον κ. Χόουν, από τό Φίντολστον, παρά τό Ρότσοστερ. Ο κύριος του ύπομνησθηκε έξαφρα πώς ο σκύλλος του προσεβλήθη από λύσαν και για κάθε ένδεχόμενον τόν κρατούσε περιορισμένο μαζονά από τήν οικογένειά του. Τό σκύλλο στενοχωριόταν, φωνάει, πολί από τό φέρομο αυτό, τού κυρίου του. Έπί μέρες τό είδαν να περιφέρεται θλιμένο στους άγρούς. Ένα πρωί βγήκε, κατοχυρωμένο δτω, πάντα από τό ζόλιο «οπιτάκι» του, και διημνήθη πρός τή έπαυλη κάποιου στενού φίλου τού κυρίου του, στο Όντιο. Και εκεί όμως τό δεχθήκαμ με τις πέρες και τό κακόμοιο ζώο έφυγε ούκ-λιάζοντας σπασακτικά. Τό είδαν τότε να διειθύνεται σ' ένα παραστάσιο που περνούσε εκεί κοντά. Όταν έβηθε στην όρη τού ποταμού, έντρος τού περνούσε από σπύτι, ούλοιασε για τελευταία φορά, και κατόπιν, με μεγάλη γνυρομιά, έπεσε μέσα στο νερό! Δέν κατέβαλε καμιά προσπάθεια να κολυμαήση. Και ό λίγα λεπτά, είχε πνιγεί! Η αυτοκτονία αυτή έγινε ένόπιον πολλών άνθρώπων, οι όποιοι τήν περιγράφουν διας τή διηγηθήκαμε. (Ο κ. Χόουν είνε πλέον άταξηρότος για ότι συνέβη. Άπό τόν τρόπο με τόν όποιο ο σκύλλος τού αυτοκτόνησε, άπειδείχη ότι άδίκως είχε ύπομνησθή πώς ήταν ένδοσμένος!»